

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ

КОСІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

КДІДМ			
Кафедра	Декоративного мистецтва	Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	2-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	нормативна
ОП	Декоративне мистецтво	Семестр	3-й

ПЕРСПЕКТИВА

Семестр 3 (2025-2026 н.р.)

Викладач:	Малиновський Валерій Іванович кандидат технічних наук, професор кафедри дизайну КДІДМ, Заслужений працівник культури України.
Е-mail:	gmalyval@gmail.com
Заняття:	аудиторія №14
Консультації:	аудиторія №14
Телефон:	+380983681533

Для позааудиторного спілкування е-mail - є офіційним каналом комунікації з викладачем через електронні листи і виключно в робочі дні.

Умови листування: 1) в темі листа вказати назву дисципліни (наприклад, Перспектива); 2) в текстовому полі листа вказати, хто звертається (анонімні листи не розглядаються); 3) файли називати наступним чином: **прізвище_ завдання**. Формат: текст — *doc, docx, pdf*, ілюстрації - *jpeg, pdf*. Роботи для модульного чи поточного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультації у викладача відбуваються у визначені дні та години в стінах інституту. В умовах надзвичайних обмежень, можна пропонувати листування на інших доступних платформах.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни):

Вивчення дисципліни базується на знаннях, які одержали студенти після вивчення геометрії, стереометрії і тригонометрії в середній школі і дозволяє формувати подальшу проектно-творчу діяльність під час освоєння дисциплін: «Рисунок», «Живопис», «Проектування».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою для вивчення нормативної навчальної дисципліни «Перспектива» є:

- курс лекцій (паперовий та електронний формат), де викладені основні теоретичні положення курсу з використанням наочної демонстрації алгоритмів графічних побудов.
- методичні вказівки для виконання графічних робіт студентами на практичних заняттях, де викладено основні теоретичні засади з кожної теми курсу та попередньо задані конкретні типові і особливі умови завдань для виконання графічних зображень;
- методичні вказівки для самостійної роботи студентів, які охоплюють всі теми курсу, де описані правила оформлення і алгоритми виконання графічних робіт (ГР) студентами за індивідуальним варіантом.

Дисципліна викладається українською мовою.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали, у тому числі відкриті відео-лекції з деяких тем курсу, дані про програми і т. ін. можна переглянути у мережі Інтернет. Відповідні посилання на сайти (Link – код в HTML або PHP документі) надаються викладачем під час занять, або за бажанням студента після закінчення заняття чи в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Креслярські інструменти: косинці (у формі прямокутного трикутника для побудови кутів при виконанні креслеників), лінійка (допускається рейшина), циркулі. Матеріали: папір креслярський (формат А4, А3), прості олівці (В, НВ, Н). Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер, планшет) і вихід до мережі Інтернет (в умовах особливих, надзвичайних обмежень).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Предмет навчального курсу «Перспектива» передбачає вивчення методів геометричного моделювання просторових форм предметів оточуючого світу, наближених до зорового сприйняття людини.

Мета курсу: формування у студентів відповідних компетентностей:

- Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов;

- Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища;

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Завдання курсу: сформувати у студентів визначену систему знань, вмінь та навичок, необхідних художнику будь-якої спеціалізації для реалізації своїх ідей за допомогою креслеників, а також розуміння за готовими креслениками конструкцій устрою просторових об'єктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягнути таких програмних результатів:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях;

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах;

ПРН 14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

знати:

- основні положення, поняття і терміни теорії перспективи;
- методи і способи побудови простих і комбінованих фігур у перспективі;
- прийоми і способи побудови дзеркальних відображень;
- способи перспективного аналізу рисунка та композиції.

вміти: - моделювати та зображати реальні об'єкти;

- виконувати і читати проєкційні зображення будь-яких об'єктів;
- будувати фронтальну та кутову перспективу плоских геометричних фігур;
- виконувати перспективу тіл обертання та предметів комбінованої форми;
- зображувати перспективу об'єктів різними способами (архітектора, прямокутних координат, перспективної сітки тощо);
- будувати фронтальну та кутову перспективу інтер'єру;
- будувати перспективні відображення в дзеркалах та воді;
- проводити перспективний аналіз рисунка та композиції;
- застосовувати перспективні зображення в проєктуванні курсових та дипломних проєктів;
- застосовувати набуті знання при використанні прикладних комп'ютерних програм.

мати досвід:

- використання способів прямої лінійної перспективи для графічного відтворення просторових об'єктів;
- роботи з інформаційно-проєктними засобами;
- володіння відповідною термінологією і користування довідковою літературою.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік, навчальний курс «Перспектива» вивчається в III семестрі на 2-му курсі (денна форма навчання). Виділено всього: 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 30 години (лекції – 10, практичні заняття – 20), самостійна робота студентів – 60 годин.

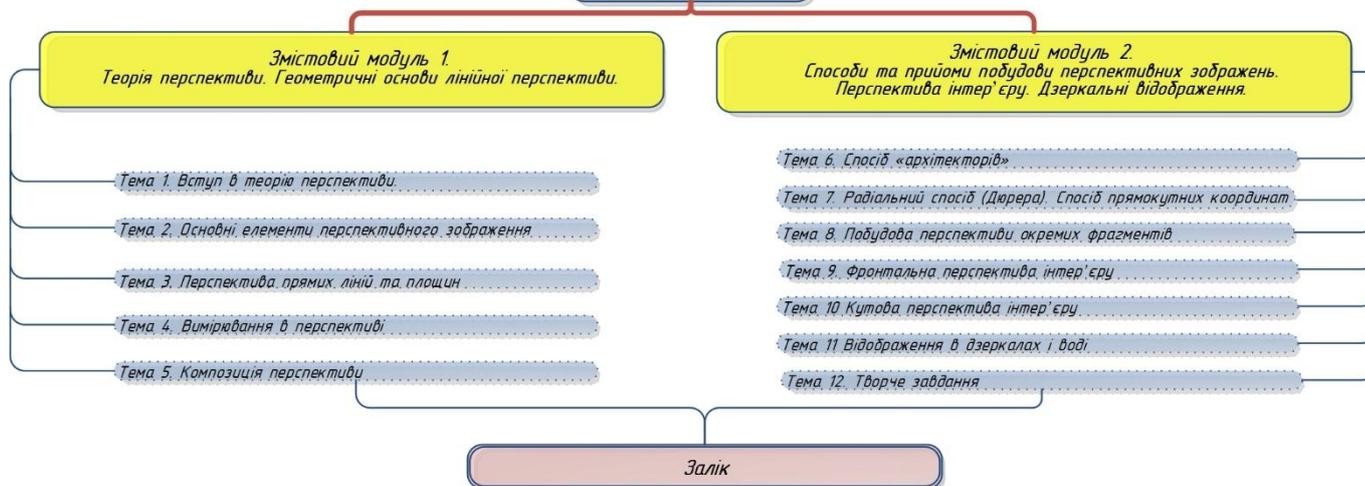
ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять. Практичні заняття здійснюються у вигляді аудиторних графічних побудов різних об'єктів у відповідності до теми та безпосередньо в «Робочому зошиті». Самостійна робота студентів зорієнтована на закріплення лекційних тем, підготовку до практичних занять та виконання планових ГР (графічних робіт) за індивідуальним варіантом.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ 10

ПЕРСПЕКТИВА

III Семестр

РОЗПОДІЛ ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

№ п/п	Назва розділів, тем лекцій	Кільк. годин	Анонс лекційного матеріалу
I семестр Перспектива.			
Змістовий модуль 1. Теорія перспективи. Геометричні основи лінійної перспективи.			
1	<u>Тема 1:</u> Вступ в теорію перспективи.	2	Вихідні передумови, матеріально-технічне забезпечення вивчення дисципліни; Види перспектив; Процес зорового сприйняття; Історичний нарис розвитку перспективи як науки.
2	<u>Тема 2:</u> Загальні положення і основні елементи перспективного зображення	2	Сутність методу проєкцій; Центральне проєкціювання; Ортогональне проєкціювання; Геометричний апарат центрального проєкціювання; Зображення точок в перспективі.
3.	<u>Тема 3:</u> Перспектива прямих ліній та площин.	2	Положення прямих та площин в просторі; Картинний слід прямої та площини.
4	<u>Тема 4:</u> Вимірювання в перспективі	2	Перспективні масштаби. Ділення (множення) відрізка в перспективі. Перспектива кола.
5	<u>Тема 5:</u> Композиція перспективи.	2	Вибір точки зору; Кути зору; Визначення оптимальної зорової відстані; Положення картинної площини; Вибір положення лінії горизонту; Композиція зображення на аркуші.
Змістовий модуль 2. Способи та прийоми побудови перспективних зображень. Перспектива інтер'єру. Дзеркальні відображення.			
6	<u>Тема 6:</u> Спосіб «архітекторів».	2	Сутність способу архітекторів; Спосіб опущеного (піднятого) плану та бічної стіни; Алгоритм побудови перспективного зображення схематизованої споруди способом «архітекторів» з однією та з двома точками збігу.

7	<u>Тема 7:</u> Радіальний спосіб (спосіб Дюрера). Спосіб прямокутних координат.	4	7.1 Сутність радіального способу побудови перспективного зображення споруди. 7.2 Алгоритм побудови зображення радіальним способом; 7.3 Алгоритм виконання перспективного зображення схематизованого об'єкта способом прямокутних координат.
8	<u>Тема 8:</u> Побудова перспективи окремих фрагментів.	4	8.1 Побудова перспективи аркади комбінацією способів; 8.2 Побудова перспективи ганку, утвореного п'ятьма східцями з двома парапетами; 8.3 Визначення зросту фігур людей у перспективі, які стоять в різних точках приміщення (на підлозі та на подіумі).
9	<u>Тема 9:</u> Фронтальна перспектива інтер'єру.	2	9.1 Умови побудови фронтальної перспективи інтер'єру; 9.2 Способи побудови лінії перетину двох взаємно перпендикулярних циліндричних склепін з горизонтальними твірними.
10	<u>Тема 10:</u> Кутова перспектива інтер'єру.	2	10.1 Умови побудови кутової перспективи інтер'єру;
11	<u>Тема 11:</u> Відображення в дзеркалах і воді.	4	11.1 Побудова відображень у вертикальних дзеркалах; 11.2 Визначення точки перетину горизонтально-проекціуючих (вертикальних) прямих з горизонтальним дзеркалом води.
12	<u>Тема 12:</u> Творча завдання	2	12.1 Власна інтерпретація перспективного зображення споруди чи інтер'єру;

РОЗКЛАД КУРСУ

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
ІІІ семестр. Перспектива.						
Змістовий модуль 1. Теорія перспективи. Геометричні основи лінійної перспективи.						
1 тиж.	1	лекція	Вступ в теорію перспективи.	2		
2 тиж.	2-3	лекція	Перспектива прямих ліній та площин.	1		
		практичні	Розв'язок аудиторних задач: робочий зошит.	1	Видача завдання: ГР 1	
3-4 тиж.	4	лекція	Вимірювання в перспективі	1		
	4	практичні	Розв'язок аудиторних задач: робочий зошит.	3	Видача завдання: ГР 2-3	Виконання ГР1
5 тиж.	5	лекція	Композиція перспективи.	1		Виконання ГР2
	5	практичні	Розв'язок аудиторних задач: робочий зошит.	1	Модульна контрол. робота №1. Видача завдання: ГР 4	Виконання ГР3

Змістовий модуль 2. Способи та прийоми побудови перспективних зображень. Перспектива інтер'єру. Дзеркальні відображення.						
6 тиж.	6	лекція	Спосіб «архітекторів».	1		
	6	практичні	Розв'язок аудиторних задач: робочий зошит.	1	Видача завдання: ГР5	Виконання ГР4
7 тиж.	7	лекція	Радіальний спосіб (спосіб Дюрера). Спосіб прямокутних координат.	1		Виконання ГР5
	7	практичні	Розв'язок аудиторних задач: робочий зошит.	1	Видача завдання: ГР6	
8-10 тиж.	8	лекція	Побудова фрагментів	2		Виконання ГР6
	8	практичні	Розв'язок аудиторних задач: робочий зошит.	4	Видача завдання: ГР7-9	
11 тиж.	9	практичні	Фронтальна перспектива інтер'єру.	1		Виконання ГР7-9
		-	-	1	Видача завдання: ГР10	
Залік.						
12-13 тиж.	10	лекція	Кутова перспектива інтер'єру.	1		Виконання ГР 11
	10	практичні	Розв'язок аудиторних задач: робочий зошит.	1	Видача завдання: ГР 11-12	
14 тиж.	11	лекція	Відображення в дзеркалах і воді.	1		Виконання ГР 12
	11	практичні	Розв'язок аудиторних задач: робочий зошит.	1	Видача завдання: ГР 13	
15 тиж.	12	практичні	-	2	Модульна контрольна робота №2	Виконання ГР 13.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Початковий (вхідний): на початку I семестру визначається загальний рівень знань студента;

Поточний (за темами): опитування студентів за вивченими темами; оцінювання виконаних практичних завдань. Тематичне оцінювання аудиторної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні чи письмові відповіді з предмету. Поточний контроль за виконанням ГР здійснюється відповідно з графіком виконання завдання. *За порушення графіку здачі планових завдань, знімається 5 балів за кожний тиждень відтермінування.*

Періодичний (за змістовими модулями): модульні контрольні роботи. Модульний контроль проводиться у формі тестових завдань або вибіркового завдання за темами змістового модулю.

Підсумковий: підсумок одержаних балів студентами за кожний семестр. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу. Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів у I-му семестрі здійснюється у формі заліку, за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ГР та модульного контролю). Результати заліку оприлюднюються та виставляються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

Умовою допуску студента до заліку є виконання усіх видів обов'язкових робіт та рейтинг не менше 60 балів за семестр.

Студенти, які набрали з навчальної роботи 60 балів і більше, одержують залікову оцінку відповідно до набраної кількості балів, переведених у національну оцінку та оцінку ECTS згідно з таблицею.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

III семестр

Поточне тестування та самостійна робота, бали														Сума
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2								
T1	T2	T3	T4	T5	МКР	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	МКР	
5	5	5	5	5	20	5	5	5	5	5	5	5	20	100

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять з дисципліни «Перспектива» студенти зобов'язані дотримуватись загальноприйнятих норм і правил поведінки у ЗВО. Не допускаються дії, які порушують порядок і перешкоджають проведенню аудиторних занять (вільне пересування аудиторією, гучне спілкування, користування мобільним телефоном, тощо). Активна участь студента в обговоренні поточних питань стосовно тематики курсу буде відзначатись викладачем додатковими балами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ

Пропуски занять студентами без поважних причин, а також запізнення - не допускаються. Пропуски студентом занять передбачає самостійне опрацювання матеріалів тем з обов'язковим персональним підтвердження їх освоєння у формі виконання завдань чи відповідей на ключові питання викладача. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для суттєвого

зниження оцінки та недопуску до наступного змістового модуля. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Це стосується усіх форм навчальної діяльності: самостійне виконання виключно свого варіанту обов'язкових завдань, модульних контрольних, і т. ін. У випадку виконання іншого варіанту чи підміни умови завдання, студент не отримає жодного балу за завдання.

Особливості навчання за денною формою в умовах дії надзвичайних обставин.

В умовах дії надзвичайних обставин освітній процес в інституті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- Віддалено (дистанційно за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom або Google Meet проводяться лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Zoom проводяться практичні заняття, консультації, контроль самостійної роботи (див. додаток 1);
- в аудиторії (за розкладом занять) проводяться 10% практичних занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження надзвичайних обмежень із заборонаю відвідування навчального закладу студентам денної форми навчання, надається можливість (за заявою, погодженою завідувачем кафедри) скласти залік (екзамен) дистанційно.

Додаток 1.

Можливі види навчальної діяльності

	Діяльність в аудиторії	Онлайн - діяльність
Попередня підготовка	Опитування. Програмований контроль	Ознайомлення або повторення означень, термінології, необхідної для освоєння теми.
Подача нової інформації	Ілюстрація основних положень поточної теми графічними засобами на дошці	Проведення лекційних занять
Практичні завдання	Рішення завдань, які передбачені для виконання під час практичних занять	Інтерактивні практичні завдання. Діалог, групове обговорення. Відповіді на запитання.
Консультації	Групові та індивідуальні консультації. Поточні консультації щодо виконання Графічних робіт.	Он-лайн консультації щодо виконання Графічних робіт.
Оцінка	Опитування. Контрольна робота.	Он-лайн опитування. Усні відповіді (запис). Письмова робота. Чат, форум, опитування аудіо-відео текстові повідомлення з коментарями.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Перспектива: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів./ Упор. В.І. Малиновський. – Косів.: 2016. - 156 с., Укр. мовою, 157 іл.
2. Ратничин В. М. Перспектива. – К.: «Вища школа», 1982. – 228 с.
3. Русскевич Н. Л. Перспектива на похилій площині. – К.: «Будівельник» 1968. – 68 с.